

Sygn. akt I ACa 1487/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2023 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Andrzej Żelazowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 28 lutego 2023 r. w Krakowie

sprawy z powództwa Banku (...) S.A. w W.

przeciwko D. P.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 8 września 2021 r., sygn. akt I C 2849/20

1. zmienia częściowo zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- w punkcie III. kwotę 2.243,66 zł zastępuje kwotą 2.740,46 zł (słownie złotych: dwa tysiące siedemset czterdzieści 46/100)

- w punkcie IV. kwotę 83,66 zł zastępuje kwotą 580,46 zł (słownie złotych: pięćset osiemdziesiąt 46/100);

2. w pozostałej części apelację oddala;

3. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 4.050,00 zł

(słownie złotych: cztery tysiące pięćdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego;

4. przyznaje kuratorowi dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego radcy prawnemu O. J. od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 1.992,60 zł (słownie złotych: jeden tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiąt dwa 60/100), w tym kwotę 372,60 zł podatku od towarów i usług, tytułem wynagrodzenia za sprawowanie funkcji;

5. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 1.992,60 zł (słownie złotych: jeden tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiąt dwa 60/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych związanych z wynagrodzeniem kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt I ACa 1487/21

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 28 lutego 2023 roku

W dniu 26 czerwca 2019 r. Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym, skierowanym przeciwko pozwanemu D. P., w którym domagał się:

- 1) zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 154.565,07 zł z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 26 czerwca 2019 r. do dnia zapłaty;
- 2) zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów sądowych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że zawarł z pozwanym umowę pożyczki ekspresowej, zgodnie z którą powód udzielił pozwanemu pożyczki w kwocie 150.000,00 zł, zaś pozwany zobowiązał się do zwrotu pożyczki wraz z należnymi odsetkami oraz zapłacenia opłat i prowizji należnych powodowi zgodnie z umową, najpóźniej do dnia 20 lutego 2023 r. Dnia 17 października 2017 r. powód zawarł z pozwanym porozumienie w sprawie spłaty zadłużenia, z którego pozwany się jednak nie wywiązał, w związku z czym pismem z dnia 25 kwietnia 2018 r. porozumienie zostało wypowiedziane, a dnia 14 czerwca 2018 r. całe zobowiązanie stało się wymagalne (w piśmie z dnia 8 października 2019 r. – k. 9 – powód skorygował zaś wskazane dane podając, że wypowiedzenie zostało dokonane dnia 22 lutego 2018 r., zaś zobowiązanie stało się w całości wymagalne dnia 5 kwietnia 2018 r.). Powód wezwał pozwanego do dowolnego spełnienia świadczenia, jednak zadłużenie mimo to nie zostało spłacone. Powód utrzymywał, że zgodnie z księgami banku według stanu na dzień 25 czerwca 2019 r. przysługiwało mu wymagalne roszczenie w łącznej kwocie 154.565,07 zł, na które złożyła się kwota kapitału 128.079,10 zł oraz odsetki w kwocie 26.485,97 zł. Powód wskazał, że kapitalizuje odsetki z należnością główną za okres do dnia wniesienia pozwu.

W dniu 5 grudnia 2019 r. pod sygn. akt (...) Sądu Okręgowego w K., wydany został nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym uwzględniający żądanie pozwu (k. 40).

Zarządzeniem z dnia 14 października 2020 r. (k. 73) Referendarz sądowy w Sądzie Okręgowym w Krakowie I Wydziale Cywilnym ustanowił kuratora dla pozwanego, którego miejsce pobytu nie jest znane.

W dniu 18 listopada 2020 r. kurator pozwanego złożył sprzeciw od nakazu zapłaty (k. 77-82) wnosząc o:

- 1) oddalenie powództwa w całości;
- 2) zasądzenie zwrotu kosztów postępowania wedle norm przepisanych, zwiększonych o 23% podatek VAT;
- 3) przyznanie wynagrodzenia na rzecz kuratora wedle norm przepisanych, zwiększonego o kwotę podatku 23% VAT.

W uzasadnieniu sprzeciwu kurator wskazał, że roszczenie nie zostało wykazane, a nawet, że mogło już dojść do spłaty należności. Wskazał, że wątpliwa jest skuteczność wypowiedzenia umowy, gdyż sam fakt zwrotu przesyłki nie świadczy o tym, że pozwany mógł się zapoznać z przesłanym oświadczeniem. Według kuratora pozwany nie otrzymał większości kwoty pożyczki, a postanowienia dotyczące jej ubezpieczenia, prowizji i opłat należy traktować jako abuzywne. Porozumienie z dnia 17 października 2017 r. jest nieskuteczne, gdyż pozwany nie miał wpływu na jego treść. Kurator wskazał, że umowa jest nieważna, ponieważ Bank przyznał sobie prawo do dowolnego kształtowania świadczenia pozwanego. Gdyby uznać udzielenie pożyczki za bezpodstawne wzbogacenie, to pozwany wyzbył się już świadczenia. Nadto podniósł, iż roszczenie jest przedawnione, ponieważ minęło 3 lata od braku spłaty w terminie pierwszej raty umowy.

Wyrokiem z dnia 8 września 2021 r., sygn. akt I C 2849/20 Sąd Okręgowy w Krakowie:

I. zasądził od pozwanego D. P. na rzecz powoda Banku (...) Spółka Akcyjna w W. kwotę 154 565,07 zł z odsetkami umownymi w wysokości dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 26 czerwca 2019 r. do dnia zapłaty;

II. zasądził od pozwanego D. P. na rzecz powoda Banku (...) Spółka Akcyjna w W. kwotę 15 323 zł. tytułem kosztów postępowania;

III. przyznał kuratorowi O. J. kwotę 2243,66 zł tytułem wynagrodzenia kuratora ustanowionego dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego D. P.;

IV nakazał pobrać od pozwanego D. P. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 83,66 zł tytułem wydatków.

Uzasadniając swoje rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy wskazał, iż ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 18 lutego 2016 r. powód jako pożyczkodawca i pozwany jako pożyczkobiorca zawarli umowę pożyczki ekspresowej nr (...).

Kwota pożyczki wynosiła 150.000 zł i została udzielona na okres kredytowania od dnia 18 lutego 2016 r. do dnia 20 lutego 2023 r. Pożyczka została udzielona co do kwoty 125.103,65 zł na dowolny cel konsumpcyjny, co do kwoty 23.396,35 zł na sfinansowanie składki ubezpieczeniowej (...) w ramach pakietu (...) Pakiet (...) (pозwany złożył jednocześnie dyspozycję dokonania przez powoda przelewu kwoty składki ubezpieczeniowej na rachunek bankowy wskazany przez ubezpieczyciela), oraz co do kwoty 1.500 zł na sfinansowanie prowizji za udzielenie pożyczki.

Pożyczka była oprocentowana według zmiennej stopy procentowej ustalonej na podstawie zmiennej Stopy Bazowej Pożyczki (...) (której sposób obliczenia wskazano dokładnie w § 4 umowy) i stałej marży banku w wysokości 6,25 %. W momencie zawierania umowy oprocentowanie pożyczki wynosiło 7,99 %. W przypadku naruszenia warunków promocyjnych (posiadanie eurokonta w pozwanym banku i regularne miesięczne wpływy z tytułu całości wynagrodzenia, renty bądź emerytury lub innych dochodów) oprocentowanie pożyczki miało zostać podwyższone o 2,01 punktu procentowego. Rzeczywista roczna stopa oprocentowania została określona na 14,92 % w stosunku rocznym.

Całkowity koszt pożyczki na dzień zawarcia umowy wynosił 48.413,09 zł (w tym 46.409,93 zł odsetki, 1.500 zł prowizja za udzielenie pożyczki, 503,16 zł opłata za prowadzenie rachunku (...)). Całkowita kwota do zapłaty przez pożyczkobiorcę na dzień zawarcia umowy (suma całkowitej kwoty pożyczki oraz całkowitego kosztu pożyczki) wynosiła 196.913,09 zł.

Splata pożyczki miała następować w równych ratach kapitałowo–odsetkowych, płatnych 20 dnia każdego miesiąca. Na dzień zawarcia umowy wysokość raty wynosiła 2.338,22 zł. Całkowite rozliczenie pożyczki miało nastąpić przy spłacie ostatniej raty (raty wyrównującej), której wysokość powód miał wskazać 7 dni przed terminem płatności.

Pożyczkobiorca zobowiązał się do niezwłocznego poinformowania banku o zmianie imienia, nazwiska, adresu zamieszkania, adresu do korespondencji, serii i numeru dokumentu tożsamości.

Bank miał prawo wypowiedzieć umowę pożyczki w całości lub w części jeśli pożyczkodawca utracił zdolność kredytową lub nie zapłacił w terminie określonym w umowie pełnych rat pożyczki za co najmniej dwa okresy płatności, po uprzednim poinformowaniu pożyczkobiorcy o konieczności spłaty zaległych rat w terminie 7 dni od otrzymania informacji o braku spłaty wymagalnej części zadłużenia i pomimo wezwania Banku nie ustanowi prawnego zabezpieczenia spłaty pożyczki w terminie 30 dni od daty wezwania. Okres wypowiedzenia został ustalony na 30 dni.

W przypadku braku na ustalonym rachunku bankowym środków, które mogą zostać wypłacone przez Bank z tego rachunku na spłatę zadłużenia w terminach spłaty określonych w umowie lub braku spłaty następnego dnia po upływie terminu wypowiedzenia powstałe zadłużenie traktowane jest jako zadłużenie przeterminowane (w tym kwota kapitału lub rata kapitałowa jako kapitał przeterminowany). Wysokość oprocentowania zadłużenia przeterminowanego pożyczki była równa wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie. Również od kapitału przeterminowanego Bank miał pobierać odsetki w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie. W przypadku wytoczenia powództwa o

zapłatę wierzytelności Banku z tytułu umowy, Bank miał pobierać od całości zadłużenia przeterminowanego (czyli kapitału przeterminowanego, odsetek oraz należnych prowizji i opłat bankowych) odsetki w wysokości odsetek maksymalnych, zgodnie z uzyskanym tytułem wykonawczym.

Strony ustanowiły następującą kolejność zaspokajania wierzytelności powoda z tytułu umowy: koszty windykacji, opłaty za przesłanie informacji o braku spłaty wymagalnej części zadłużenia, prowizje i opłaty bankowe, odsetki od kapitału przeterminowanego lub od zadłużenia przeterminowanego od dnia wytoczenia powództwa o zapłatę wierzytelności Banku z tytułu umowy, wymagalne odsetki za okresy obrachunkowe, kapitał przeterminowany, kapitał.

Po zawarciu umowy pożyczki, zgodnie z jej postanowieniami, do dyspozycji pozwanego przedstawiono kwotę 125.103,65 zł, założono rachunek kredytowy oraz przekazano (do ubezpieczyciela i potrącono na rzecz Banku) odpowiednie kwoty tytułem umowy ubezpieczenia i prowizji.

Dnia 17 października 2017 r., na wniosek pozwanego, strony zawarły porozumienie w sprawie spłaty zadłużenia nr (...), oświadczając jednocześnie, że:

- a) pozwany posiada wobec powoda zadłużenie z tytułu umowy pożyczki nr (...) z dnia 18 lutego 2016 r.;
- b) zadłużenie to na dzień zawarcia porozumienia wynosi łącznie 130.145,39 zł (na co składa się: 127.537,80 zł kapitał, 2.607,59 zł odsetki). Odsetki i koszty miały zostać dołączone do kapitału.

W ramach porozumienia, celem restrukturyzacji zadłużenia, strony postanowiły, że zadłużenie pozwanego będzie spłacane w 77 miesięcznych, równych ratach kapitałowo–odsetkowych, płatnych 20 dnia każdego miesiąca, począwszy od dnia 20 października 2017 r. W dniu zawarcia porozumienia rata wynosiła 2.152,94 zł, ostatnia rata miała stanowić ratę wyrównującą. Kolejność zaliczania wpłat została ustalona na taką, jaką stosowało się w powodowym Banku, to jest: koszty, odsetki, kapitał. Całkowita spłata zadłużenia miała nastąpić do dnia 20 lutego 2024 r.

W przypadku braku spłaty pożyczki w ustalonych terminach powstałe zadłużenie miało być traktowane jako zadłużenie przeterminowane i oprocentowane według stawki w wysokości dwukrotności sumy stopy referencyjnej NBP oraz 5,5 punktów procentowych. Odsetki od zadłużenia przeterminowanego miały być naliczane od dnia powstania zadłużenia przeterminowanego do dnia poprzedzającego jego spłatę.

Bank uprawniony był do wypowiedzenia porozumienia w szczególności jeżeli dłużnik utraci zdolność kredytową lub płatniczą lub nie dotrzyma warunków porozumienia, w szczególności nie dokona w terminie spłaty co najmniej 2 rat w pełnej wysokości (nie spłaci w ogóle lub nie spłaci w pełnej wysokości) i uprzednio zostanie wezwany do spłaty zaległych rat. Okres wypowiedzenia wynosił 30 dni, a w przypadku zagrożenia upadłością 7 dni. Wszystkie spłaty dokonane do czasu rozwiązania umowy miały pozostać w mocy i zostać zarachowane na poczet spłaty zadłużenia.

W porozumieniu ustalono, że w przypadku doręczania przesyłek listami poleconymi, jako równoznaczne z doręczeniem traktowane są odmowa odebrania korespondencji przez dłużnika lub jego domowników albo pisma dwukrotnie awizowane i niepodjęte, a wysłane na adres wskazany przez dłużnika. Obowiązkiem dłużnika było informowanie Banku o każdej zmianie adresu zamieszkania i adresu do korespondencji.

Pozostałe postanowienia porozumienia zostały sformułowane analogicznie do tych zawartych w umowie pożyczki, poza tym zaś wskazano, że pozostałe postanowienia umowy pożyczki, niezmienione w porozumieniu, pozostają w mocy.

Pozwany nie regulował należycie swoich zobowiązań zarówno przed, jak i po zawarciu porozumienia z dnia 17 października 2017 r., w związku z czym na jego rachunku powstało zadłużenie przeterminowane.

W piśmie z dnia 19 stycznia 2018 r. powód poinformował pozwanego, że posiada utrzymujące się zadłużenie przeterminowane w wysokości 4.337,23 zł i wezwał go do jego spłaty w terminie 14 dni. W piśmie wskazano także,

że niuregulowanie zadłużenia w terminie może spowodować wypowiedzenie umowy, a ponadto, że pozwany może w terminie 14 dni złożyć wnioski o restrukturyzację zadłużenia.

W piśmie z dnia 22 lutego 2018 r. powód poinformował pozwanego, że w związku z brakiem spłaty zadłużenia przeterminowanego wypowiada zawartą umowę pożyczki. Na dzień dokonania wypowiedzenia zadłużenie przeterminowane wynosiło 8.695,05 zł (w tym 5.252,76 zł kapitał, 3.442,29 zł odsetki). Saldo zadłużenia całkowitego wynosiło zaś 131.603,17 zł. Powód wskazał, że w przypadku spłaty całości wymagalnego zadłużenia w okresie wypowiedzenia dokonane wypowiedzenie należy uważać za bezskuteczne.

Wypowiedzenie zostało doręczone pozwanemu dnia 5 marca 2018 r.

Pismem z dnia 23 października 2018 r. powód skierował do pozwanego ostateczne wezwanie przedsądowe, w którym wskazał, że wymagalne zadłużenie wynosi 142.461,60 zł i wezwał do jego spłaty. Pismo to nie zostało podjęte przez pozwanego mimo podwójnej awizacji.

Stan faktyczny sprawy Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów przedłożonych przez powoda. Uznał je za w pełni wiarygodne, nie budziły one jego zastrzeżeń co do ich treści i autentyczności. W ocenie Sądu I instancji dowody te pozwalały na ustalenie faktów dotyczących udzielenia pozwanemu przez powoda pożyczki, jej wysokości oraz wysokości dokonanej przez pozwanego spłaty, jak również wysokości zadłużenia.

W rozważaniach prawnych dotyczących zasadności roszczenia powoda Sąd I instancji wskazał, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Stwierdził, iż z przeprowadzonego postępowania dowodowego wynika, że pozwany miał problemy ze spłatą pożyczki. Stąd też doszło do złożenia przez pozwanego wniosku o restrukturyzację i zawarcia porozumienia w dniu 17 października 2017 r. Jednakże pozwany w dalszym ciągu kredytu nie spłacał. Bezskuteczne pozostało wezwanie z dnia 19 stycznia 2018 r. kierowane przez powoda do pozwanego informujące o zadłużeniu przeterminowanym i wzywające do jego uregulowania.

Wobec tego w ocenie Sądu Okręgowego doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy pożyczki. Powód przedłożonymi dokumentami wykazał, że najpierw skierował do pozwanego wezwanie do zapłaty, zakreślając termin 14 dni oraz informując o możliwości restrukturyzacji zadłużenia, a następnie, wobec braku reakcji na wezwanie do zapłaty, wypowiedział umowę pożyczki z trzydziestodniowym terminem wypowiedzenia. Zachowane zostały podstawy wypowiedzenia umowy pożyczki przewidziane w zawartej przez strony umowie w § 23 jak również w art. 75 i 75c ustawy Prawo bankowe.

Sąd I instancji ocenił, iż nie były trafne zarzuty pozwanego, że wezwanie do zapłaty, a także pismo obejmujące wypowiedzenie umowy nie mogły wyrzeć zamierzonych skutków z tego powodu, że nie zostały doręczone pozwanemu. Bank w prawidłowy sposób kierował wszystkie pisma na adres, jaki pozwany wskazał przy zawarciu umowy pożyczki, zobowiązując się do informowania o każdej zmianie swoich danych, w tym adresu zamieszkania. Pozwany był zatem świadomy konsekwencji wynikających z braku wypełnienia wspomnianego obowiązku i zaniechanie w tym zakresie obciąża wyłącznie pozwanego.

Wobec powyższego Sąd uznał, że strona powodowa wykazała postawienie całości zobowiązania pozwanego w stan wymagalności.

Za całkowicie nietrafne przyjął Sąd Okręgowy podnoszone przez pozwanego zarzuty dotyczące zawartych w umowie klauzul abuzywnych. W § 1 pkt 3 umowy pożyczki pozwany wskazał na jakie cele pożyczka jest przeznaczona, o czym niewątpliwie decydował sam pozwany.

Co do porozumienia z dnia 17 października 2017 r. zawartego na wniosek pozwanego o restrukturyzację zadłużenia wskazał Sąd I instancji, iż to bank może taki wniosek odrzucić zgodnie z art. 75c ust. 5 prawa bankowego. W tym wypadku doszło do restrukturyzacji, na którą pozwany się zgodził, a mimo tego pożyczki nie spłacał.

Zdaniem Sądu I instancji nie zdołał też pozwany wykazać, że umowa jest nieważna. W szczególności w § 5 umowy zostały wskazane koszty kredytu, na które pozwany się zgodził. Na koszty te złożyła się również kwota odsetek i prowizji. Na tym właśnie polega działalność banków, że za udzielane pożyczki i kredyty pobierają odsetki i prowizje. Pozwany nie uszczegółowił na czym miałyby polegać abuzywność zapisu § 5 umowy.

Nie można też w ocenie Sądu I instancji mówić o wyzbyciu się przez pozwanego świadczenia i w związku z tym o braku wzbogacenia pozwanego, skoro umowa pożyczki została zawarta w tym celu, aby pozwany mógł nią rozdisponować na wskazane w umowie cele.

W przeświadczeniu Sądu Okręgowego nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut przedawnienia roszczenia bowiem dochodzona kwota stała się wymagalna po upływie 30 dniowego okresu wypowiedzenia dokonanego pismem z dnia 22 lutego 2018 r., natomiast pozew został złożony w sądzie w dniu 26 czerwca 2019 r.

Wobec tego Sąd Okręgowy na podstawie powołanych powyżej zapisów umowy pożyczki z dnia 18 lutego 2016 r. i przepisów ustawy prawo bankowe oraz § 25 ust. 2 umowy pożyczki co do zasądzonych odsetek, orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku.

W punkcie II wyroku Sąd I instancji zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 15.323 zł tytułem kosztów postępowania, powołując się na art. 98 § 1 k.p.c. Wyjaśnił, iż na zasądzoną kwotę złożyła się kwota 7.729 zł z tytułu opłaty od pozwu, kwota 5.400 zł z tytułu kosztów zastępstwa procesowego (§ 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych), kwota 2.160 zł z tytułu zaliczki na wynagrodzenie kuratora oraz kwota 34 zł z tytułu opłat skarbowych od pełnomocnictwa.

W punkcie III wyroku Sąd Okręgowy przyznał kuratorowi O. J. ustanowionemu dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego kwotę 2.243,66 zł tytułem wynagrodzenia kuratora na podstawie § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 536), jako 40 % stawki minimalnej za czynności radcy prawnego, ustalonej na podstawie wartości przedmiotu sporu (§ 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych – tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r. poz. 265) uzupełnionej kwotą 83,66 zł, stanowiącą udokumentowane wydatki kuratora w postaci kosztów dojazdu do sądu. Tłumaczył Sąd, iż nie zasługiwał na uwzględnienie wniosek kuratora o zasądzenie na jego rzecz wynagrodzenia w oparciu o przepis art. 603⁴ § 3 k.p.c., bowiem przepis ten ma zastosowanie w sprawach z zakresu kurateli, a w niniejsza sprawie został ustanowiony kurator dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego.

W punkcie IV sentencji wyroku kwotę 83,66 zł, jako nieuwzględnioną przy pobieraniu zaliczki na koszty ustanowionego kuratora Sąd I instancji nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie na podstawie art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Apelację od powyższego wyroku wniósł kurator dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego, zaskarżając go w całości co do pkt I, II i w część co do pkt III w zakresie nie przyznania - ponad to w wyroku - wynagrodzenia na rzecz kuratora w kwocie 496,80 zł tj. podatku VAT. W złożonej skardze zarzucił:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 69 w zw. z art. 75 w zw. z art. 75 c Ustawy z dnia 29.08.1997 r. prawo bankowe zw. z art. 6 i art 61 k.c. poprzez ich błędne zastosowanie i przyjęcie, że powód udowodnił istnienie roszczenie oraz że bank wywiązał się postanowień umownych, a tym samym że roszczenie stało się wymagalne;

2. błąd w ustaleniach faktycznych poprzez przyjęcie, że wypowiedzenie umowy było skuteczne, a tym samym umowa została wypowiedziana już po wdrożeniu restrukturyzacji,
3. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 118 w zw. z art. 379 § 2 k.c. poprzez błędną jego interpretację i nie uznanie, że raty kredytu przedawniły się samodzielnie,
4. naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 385¹ k.c. poprzez błędną jego wykładnię i w konsekwencji nie zastosowanie, uznając, iż umowa kredytu nie była objęta klauzulami abuzywnymi;
5. naruszenie przepisów prawa formalnego, mające wpływ na wynik sprawy, tj. art. 603⁴ § 3 k.p.c. dokonując jego błędnej interpretacji, polegające na nieprzyznaniu podatku VAT do wynagrodzenia określonego w pkt III wyroku, a więc łącznie kwoty 2.656,80 zł brutto tytułem wynagrodzenia za pełnienie funkcji kuratora oraz kwotę 83,66 zł tytułem zwrotu kosztów;
6. naruszenie przepisów prawa formalnego. mające wpływ na wynik sprawy, tj. § 1 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 09.03.2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków, poniesionych przez kuratorów, ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej poprzez jego błędne zastosowanie i nie zasądzenie należności jak dla pełnomocników z wyboru, tj. w zakresie dodania do wynagrodzenia VAT-u.

W konsekwencji skarżący wniósł o:

1. zmianę w całości zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i obciążenie powoda kosztami postępowania i procesu;
2. przyznanie kuratorowi dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego - O. J. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 2.656,80 zł brutto tytułem wynagrodzenia za pełnienie funkcji kuratora oraz kwotę 83,66 zł tytułem zwrotu kosztów;
3. zasądzenie zwrotu kosztów postępowania za II instancję wedle norm przepisanych zwiększonego o 23 % podatek VAT, (mając na uwadze art. 603⁴ § 3 k.p.c.),

a w przypadku nieuwzględnienia wniosku z pkt 1 o:

4. uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz przyznanie wynagrodzenia na rzecz kuratora za II instancję wedle norm przepisanych zwiększonego o 23 % podatek VAT, (mając na uwadze art. 603⁴ § 3 k.p.c.).

W późniejszym czasie skarżący sprecyzował pkt 3 wniosków apelacji wskazując, iż punkt ten dotyczy wniosku o przyznanie wynagrodzenia, a więc wnosi w nim o przyznanie kuratorowi dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego - O. J. wynagrodzenia za pełnienie funkcji kuratora za II instancję wedle norm przepisanych, zwiększonego o 23 % podatek VAT.

W odpowiedzi na apelację strona powodowa postulowała jej oddalenie w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego w apelacji wg norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie co do istoty, za wyjątkiem części dotyczącej wysokości przyznanego kuratorowi przez Sąd I instancji wynagrodzenia.

Wskazać na wstępie trzeba, iż Sąd Okręgowy przeprowadził postępowanie dowodowe prawidłowo, dokonując wszechstronnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, prawidłowo też dokonał jego oceny,

szczegółowo odnosząc się do każdego dowodu - zgodnie z regułą wyrażoną w art. 233 § 1 k.p.c. Najwyraźniej nie budzi to także wątpliwości skarżącego, skoro odnośny zarzut naruszenia ww. przepisu nie znalazł się w jego apelacji.

Przedstawiony przez stronę powodową materiał dowodowy był spójny i dawał podstawy do przyjęcia, że strony zawarły umowę pożyczki, pozwany nie wywiązywał się z przyjętych na siebie obowiązków, skutkiem czego było skierowanie do niego wezwania do zapłaty, a następnie wypowiedzenie umowy przez stronę powodową zgodnie z warunkami określonymi w umowie oraz przepisach prawa, skutecznie doręczone, a także ostateczne wezwanie do zapłaty w związku z wypowiedzeniem umowy pożyczki. Zgromadzony materiał dowodowy pozwalał nadto na ustalenie kwoty zadłużenia.

Nie sposób zatem podzielić stanowiska skarżącego wyrażonego w apelacji, iż Sąd I instancji nieprawidłowo ustalił fakty w zakresie skuteczności wypowiedzenia umowy już po wdrożeniu restrukturyzacji. Swoje stanowisko opiera on na braku skutecznego doręczenia wezwania pozwanego do zapłaty oraz wypowiedzenia, a w konsekwencji niewymagalności roszczenia, jednakże kwestię tą Sąd Okręgowy bardzo dokładnie i w pełni słusznie wyjaśnił, a Sąd odwoławczy w całości tą argumentację aprobuje uznając, iż odmienne zapatrywania skarżącego stanowią wyłącznie niepopartą dowodami i nieuzasadnioną polemikę z prawidłowymi ustaleniami Sądu Okręgowego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny aprobuje w całości ustalenia faktyczne Sądu I instancji i przyjmuje je za własne czyniąc podstawą orzeczenia w sprawie.

Nie można także zgodzić się z zarzutem łączącym się z powyższymi zastrzeżeniami skarżącego, a dotyczącym naruszenia przepisów prawa materialnego, a to art. 69 w zw. z art. 75 w zw. z art. 75 c Ustawy z dnia 29.08.1997 r. prawo bankowe zw. z art. 6 i art 61 k.c. Sąd I instancji prawidłowo te przepisy zastosował, co obszernie i właściwie uzasadnił, w odróżnieniu od kuratora, którego skarga w tym zakresie jest lakoniczna i sprowadza się właściwie do prostego zanegowania rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego w oparciu o stosowne przepisy prawa.

Bezasadnym pozostaje także zarzut skarżącego dotyczący naruszenia przepisów prawa materialnego, a to art. art. 118 w zw. z art. art. 379 § 2 k.c. poprzez błędną jego interpretację i nie uznanie, że raty kredytu przedawniły się samodzielnie, jako będące świadczeniem podzielnym, które może być spełnione częściowo bez istotnej zmiany jego przedmiotu lub wartości. Słusznie zauważa Sąd Okręgowy, że całość roszczenia stała się wymagalna po upływie 30 dniowego okresu wypowiedzenia dokonanego pismem z dnia 22 lutego 2018 r., natomiast pozew został złożony w sądzie w dniu 26 czerwca 2019 r., stąd o przedawnieniu roszczenia nie może być mowy. Wbrew próbom wykazania zasadności stosowania ww. przepisów, nie można w tym przypadku mówić o podzielności świadczenia, które przedawniałoby się oddzielnie dla każdej z części świadczenia pieniężnego.

Twierdzenia skarżącego o naruszeniu przepisów prawa materialnego, tj. art. 385¹ k.c. poprzez błędną jego wykładnię i w konsekwencji niezastosowanie wobec uznania, iż umowa kredytu nie była objęta klauzulami abuzywnymi, także nie zasługują na akceptację. Sąd I instancji wyjaśnił dlaczego nie uznaje abuzywności klauzul, na które wskazuje kurator i jego pogląd także w tym zakresie Sąd odwoławczy afirmuje. Sam skarżący bez przekonania wskazuje w treści uzasadnienia apelacji, iż „wydaje się, że takie zapisy umowne są klauzulami abuzywnymi”. Praktycznie nie motywuje natomiast swojego stanowiska, w prosty sposób zaprzeczając temu wyrażonemu przez Sąd I instancji. W związku z tym zarzutu tego nie można uznać za uzasadniony.

Nadmienić należy, iż - jak słusznie zauważa powód w odpowiedzi na apelację - powyższe zastrzeżenia podnoszone w skardze kuratora nie są nowe. Kurator wszystkie je powoływał w postępowaniu przed Sądem I instancji, do wszystkich tych zarzutów odniósł się powód w swoich pismach, a Sąd I instancji wszystkie je rozważył i uznał za niezasadne, opisując to obszernie w uzasadnieniu wyroku, a Sąd odwoławczy motywy te podziela.

W tym stanie rzeczy wniosek pozwanego o zmianę w całości zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i obciążenie powoda kosztami postępowania i procesu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości

i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, nie mógł zostać uwzględniony i dlatego na podstawie art. 385 k.p.c. apelację w tej części Sąd odwoławczy oddalił.

Jedyny słuszny zarzut wyrażony w apelacji, to ten dotyczący naruszenia przepisów postępowania, mające wpływ na wynik sprawy, tj. art. 603⁴ § 3 k.p.c. dokonując jego błędnej interpretacji, polegający na nieprzyznaniu podatku VAT oraz § 1 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 09.03.2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków, poniesionych przez kuratorów, ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej poprzez jego błędne zastosowanie i nie zasądzenie należności jak dla pełnomocników z wyboru, tj. w zakresie dodania do wynagrodzenia VAT-u. Sąd odwoławczy w całej rozciągłości podziela argumentację skargi w tej części. W istocie zatem kuratorowi, z uwagi na treść art. 603⁴ § 3 k.p.c. oraz prowadzenie przez niego działalności gospodarczej, należało się wynagrodzenie powiększone o stawkę podatku od towarów i usług. Tym samym na zasadzie art. 386 § 1 k.p.c. w tej części Sąd odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że w punkcie III kwotę 2.243,66 zł zastąpił kwotą 2.740,46zł.

W konsekwencji jednak Sąd odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok także w punkcie IV kwotę 83,66 zł zastępując kwotą 580,46 zł, jako nieuwzględnioną przy pobieraniu zaliczki na koszty ustanowionego kuratora, którą sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie na podstawie art. 113 ust. 3 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Apelacja pozwanego niemal w całości podlegała oddaleniu. Powód uległ tylko co do nieznaczącej części dotyczącej wynagrodzenia kuratora, co bardziej wynikało z błędu Sądu Okręgowego, niż działań procesowych powoda, na które miałby on wpływ. Sąd odwoławczy w punkcie 3 zasądził zatem od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4.050,00 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego stanowiących równowartość wynagrodzenia pełnomocnika, opierając rozstrzygnięcie w zakresie kosztów postępowania apelacyjnego na zasadzie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. i § 2 pkt 6, § 10 ust. 1 pkt 2 i § 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 265 t.j.).

W punkcie 4 jednocześnie przyznał kuratorowi dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego radcy prawnemu O. J. od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 1.992,60 zł, w tym kwotę 372,60 zł podatku od towarów i usług, tytułem wynagrodzenia za sprawowanie funkcji w postępowaniu apelacyjnym. Wysokość wynagrodzenia kuratora Sąd Apelacyjny ustalił w oparciu o § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 536) w zw. z art. 603⁴ § 3 k.p.c., jako 40 % stawki minimalnej za czynności radcy prawnego, ustalonej na podstawie wartości przedmiotu sporu (§ 2 pkt 6 i §10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych – tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r. poz. 265 t.j.) i powiększonego o stawkę podatku od towarów i usług.

W konsekwencji powyższego w punkcie 5 Sąd Apelacyjny nakazał zaś na podstawie art. 113 ust. 3 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 1.992,60 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych związanych z wynagrodzeniem kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego w postępowaniu odwoławczym.